

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (шести състав)

7 февруари 1991 година*

По дело C-227/89

с предмет преюдициално запитване, отправено до Съда, съгласно 177 от Договора за ЕИО от Sozialgericht (Германия) в производството, висящо пред този съд между

Ludwig Rönfeldt, живеещ в Щутгарт

и

Bundesversicherungsanstalt für Angestellte, Берлин

относно тълкуването на Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета от 14 юни 1971 г. за прилагането на схеми за социално осигуряване на заети лица и членове на техните семейства, които се движат в рамките на Общността (ОВ L 149, стр.2),

СЪДЪТ (шести състав),

в състав: г-н G. F. Mancini, председател на състав, г-н T. F. O' Higgins, г-н M. Díez de Velasco, г-н C. N. Kakouris и г-н F. A. Schockweiler, съдии,

генерален адвокат: г-н M. Darmon,

секретар: г-н V. Di Виссi, администратор,

като взе предвид становищата, представени:

- за г-н Rönfeldt, ищец по главното производство, от адв. A. Klinger, Rechtsanwalt, Щутгарт,
- за Bundesversicherungsanstalt für Angestellte, ответник по главното производство, от г-н T. Herrmann, Leitender Verwaltungsdirektor, в качеството на представител;
- за Съвета на Европейските общности, от г-жа M. Агрю, администратор в неговия юридически отдел, в качеството на представител;
- за Комисията на Европейските общности, от г-ца K. Banks, член на нейния юридически отдел, подпомагана от г-н B. Schulte, от Max-Planck-Institut für ausländisches und internationales Sozialrecht, в качеството на представители;

---

* Език на производството: немски.

като има предвид доклада от съдебното заседание,

след като изслуша устните доводи от страна на Bundesversicherungsanstalt, за който се явява г-н Holger Möbius, Verwaltungsobererrat, в качеството на представител, на Съвета, за който се явява г-н R. Frohn, член на неговия юридически отдел, и г-жа M. Arpio, и на Комисията, за която се явява г-н В. Schulte, на заседанието от 25 октомври 1990 г.,

след като изслуша становището на генералния адвокат, представено по време на съдебното заседание от 12 декември 1990 г.,

постанови настоящото

Решение

1. С Определение от 9 февруари 1989 г., постъпило в Съда на 18 юли 1989 г., Sozialgericht (Социален съд), Щутгарт отправя до Съда за преюдициално запитване съгласно член 177 от Договора, за ЕИО въпрос относно тълкуването на някои разпоредби на Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета от 14 юни 1971 г. за прилагането на схеми за социално осигуряване на заети лица и членове на техните семейства, които се движат в рамките на Общността (ОВ L 149, стр.2), и член 48, параграф 2 и член 51 от Договора за ЕИО.

2. Въпросът е повдигнат в производството между г-н Rönfeldt и Bundesversicherungsanstalt für Angestellte (Федерален осигурителен институт за наети лица) относно изчисляването на тяхната пенсия за осигурителен стаж и възраст.

3. Г-н Rönfeldt, немски гражданин, който живее във Федерална република Германия, е плащал осигурителни вноски съгласно немската система за пенсионно осигуряване за възраст 1941 - 1957 г. По това време той работи в Дания до 1971 г., през което време той плаща осигурителни вноски на датската система за социална сигурност. След това той работи в Германия и съответно е подлежал на задължително осигуряване.

4. От документите пред Съда става ясно, че пенсионната възраст в Дания и в Германия не е еднаква. В Дания пенсионната възраст е 67 години, докато в Германия тя е 65 години, с възможност за ранно пенсиониране на 63 години. В съответствие с параграф 25 от Angestelltenversicherungsgesetz (Закон за социалната сигурност на чиновниците):

„1) Пенсия за осигурителен стаж и възраст се предоставя при поискване от осигурено лице, което е навършило шестдесет и три години ..., при условие че е изпълнен квалификационния период, установен в първото изречение от параграф 7.

...

7) ...квалификационният период е изпълнен при изтичането на период от 35 години осигуряване, който обхваща поне 180 календарни месеца ...”

5. По времето, когато е почти на 63 години г-н Rönfeldt предприема стъпки за придобиването на по-ранно пенсиониране съгласно немското законодателство. Обаче, той не може да стори това, тъй като в съответствие с Bundesversicherungsanstalt für Angestellte, платените в Дания осигурителни вноски не могат да се вземат предвид при изчисляването на пенсионни права в Германия, докато кандидатът не е навършил общата установена от закона възрастова граница съгласно датското законодателство, а именно 67 години.

6. Г-н Rönfeldt завежда иск за отмяна на решението пред the Sozialgericht, Щутгарт, като твърди, че независимо от пенсионната възраст, установена в датското законодателство, периодите на осигурителни вноски, направени в Дания, трябва да бъдат взети предвид при изчисляването на немската пенсия. В подкрепа на своето твърдение той цитира конвенцията за социално осигуряване, сключена между Федерална република Германия и Кралство Дания на 14 август 1953 г., която предвижда, че периодите на осигуряване, изпълнени в Дания, трябва да бъдат взети предвид не само по отношение на изпълнението на квалификационния период, но също така при изчисляването на немската пенсия за осигурителен стаж и възраст.

7. От своя страна институцията ответник твърди, че периодите на осигуряване, изпълнени в Дания, могат да бъдат взети предвид само за целите на определянето на квалификационния период и условията, които определят правото на пенсиониране. Тя освен това твърди, че ищецът не може да се позовава на немско-датската конвенция, поради това че регламентите на Общността относно социалната сигурност са заменили сключените между държавите-членки конвенции.

8. В своето определение за отнасяне на въпроса до Съда, Sozialgericht първо изразява съмнения относно действителността съгласно правота на Общността на приети от държавите-членки разпоредби, които установяват различни възрастови граници за възникване на правото за техните съответни възрастни наети лица.

9. Въз основа на тези съмнения националният съд решава да спре производството и да отправи следния въпрос до Съда за преюдициално запитване:

„Регламент (ЕИО) № 1408/71 заедно с параграф 25 на Angestelltenversicherungsgesetz, в съответствие ли е с член 48, параграф 2 и член 51 от Договора за ЕИО?”

10. Направена е препратка към доклада от съдебното заседание за пълните подробности относно фактите по делото пред националния съд, хода на процедурата и писмените становища, представени пред Съда, които по-нататък се упоменават или обсъждат само доколкото е необходимо за доводите на Съда.

11. Трябва да се припомни, че не е в правомощията на Съда, съгласно член 177 от Договора за ЕИО, да се произнася относно съответствието с Договора на разпоредби от националното право. Съдът, обаче, има юрисдикция да предостави на националния съд всички подобни въпроси във връзка с тълкуването на правото на Общността, които могат да помогнат на този съд да реши въпроса относно съответствието по делото пред него.

12. По отношение на изразените съмнения от страна на Sozialgericht относно съответствието с правото на Общността на национални разпоредби, с които се установяват различни възрастови граници за пенсиониране, трябва да се отбележи, че Съдът последователно заявява (вж., по-специално, Решението от 5 юли 1988 г. *Wogowitz*, параграф 23, 21/87, *Recueil*, стр. 3715), че Регламент № 1408/71 не установява обща система за социална сигурност, а позволява съществуването на различни национални системи. Както Съдът освен това заявява по няколко повода (вж., по-специално, Решение от 15 януари 1986 г., *Pinna*, параграф 20, 41/84, *Recueil*, стр. 1), член 51 запазва действието на разликите между системите за социална сигурност между държавите-членки и, следователно, правата на лицата, които работят в държавите-членки. Следва, че член 51 от Договора не засяга материалните и процедурните разлики между системите за социална сигурност на отделните държави-членки.

13. Доколкото се засяга включването на периоди на осигуряване, изпълнени от работници в други държави-членки, вярно е, че съгласно членове 16 и 17 от конвенцията относно социалното осигуряване, сключена между Федерална република Германия и Кралство Дания на 14 август 1953 г., немските граждани, които са пребивавали в Дания и са изпълнили осигурителни периоди във Федерална република Германия, имат право да им се признаят до 15 години пребиваване в Дания при изчисляването на немската пенсия за осигурителен стаж и възраст.

14. Обаче, ясно е от член 6 от Регламент № 1408/71, че при условията на изключенията съгласно членове 7, 8 и член 46, параграф 4 този регламент заменя, относно лицата и въпросите по неговия обхват, разпоредбите на всяка конвенция за социална сигурност, която обвързва две или повече държави-членки. Тъй като разпоредбите на немско-датската конвенция не са посочени сред тези изрични изключения, те повече не могат да се прилагат за ползите след влизането в сила на Регламент № 1408/71 в Дания. Тези разпоредби на немско-датската конвенция, следователно, се заменят считано от 1 април 1973 г., от правилата на правото на Общността, които се съдържат в регламента.

15. Съответно, въпросът е дали, и как, правото на Общността изисква да се вземат предвид осигурителните периоди, изпълнени в Дания, и осигурителните вноски, платени там преди влизането в сила на Регламент № 1408/71 в тази страна след нейното присъединяване към Общностите, за целите на предоставянето на пенсия за осигурителен стаж и възраст в някоя друга държава-членка.

16. В съответствие с член 94, параграф 2 от Регламент № 1408/71 „всички осигурителни периоди и, по целесъобразност, всички периоди на заетост или пребиваване, които са завършени съгласно законодателството на дадена държава-членка преди датата на влизане в сила на регламента”. Следва, че в делото пред националния съд трябва също така да се вземат предвид, за целите на определянето на пенсионни права в Германия, осигурителните периоди, изпълнени съгласно датското законодателство преди датата, на която регламентът влиза в сила в Дания.

17. Освен това, член 45 от Регламент № 1408/71 изисква компетентната институция на държава-членка, чието законодателство поставя придобиването, запазването или възстановяването на правото на ползи под условието за изпълване на осигурителни периоди, да вземе предвид осигурителните периоди, направени съгласно законодателството, на която и да е държава-членка, сякаш са били направени съгласно законодателството, което то прилага.

18. Но трябва да се добави, че доколкото се засяга изчисляването на размера на пенсията, член 46 от Регламента предвижда, че всяка компетентна институция трябва, в съответствие със законодателството, което тя прилага, да определи размера на ползата, която съответства на общата продължителност на осигурителните периоди, които трябва да бъдат взети предвид от това законодателство.

19. Следователно, Регламент № 1408/71 не предвижда, че периоди на осигурителни вноски, направени в една или повече държави-членки, трябва да се прибавят за целите на увеличаването на размера на пенсията, към периодите на осигурителни вноски, направени в държавата-членка, в която се иска пенсията. По този начин периодите на осигуряване, направени в различните държави-членки, се натрупват само за целите на придобиване на право на пенсиониране.

20. Следва, че за разлика от договореностите съгласно немско-датската конвенция осигурителните периоди, направени в Дания, не могат да бъдат взети предвид съгласно Регламент № 1408/71 за целите на изчисляването на размера на пенсията; този размер се определя пропорционално съобразно направените периоди по немското законодателство. При това положение, трябва да се признае, че ищецът ще изгуби преимущества от социалната сигурност, които преди това са му били предоставени по двустранната конвенция между двете засегнати държави.

21. При тези обстоятелства, повдигнатият от Sozialgericht, Щугарт въпрос трябва да се тълкува в смисъл дали загубата на преимуществата от социалната сигурност, която понасят засегнатите работници, тъй като конвенциите между държавите-членки са били недействителни при влизането в сила на Регламент № 1408/71 е съвместима с член 48, параграф 2 и член 51 от Договора.

22. В Решението Walder от 7 юни 1973 г., параграфи 6 и 7 (32/72, Recueil, стр. 599) относно тълкуването на членове 6 и 7 от Регламент № 1408/71, Съдът постановява, че става ясно от тези членове, че замяната от регламента на разпоредбите на конвенциите за социална сигурност между държавите-членки има задължителен характер в своята същност и не допуска изключения, освен в случаите, в които изрично се указват в регламента.

23. При все това, трябва да се разгледа дали, когато подобна замяна има за последица поставянето на работници в по-неблагоприятно положение относно някои от техните права, отколкото им се предоставя съгласно предишната система, това е в съответствие с принципа за свободно движение на работниците съгласно членове 48 - 51 от Договора.

24. Разпоредбите № 1408/71 на Регламент, приет съгласно член 51 от Договора, трябва да се тълкуват в светлината на целта на този член, именно да допринесе за установяването на възможно най-голямата степен на свободно движение за работници мигранти - принцип, който е една от основите на Общността.

25. Член 51 изисква Съвета да приеме подобни мерки в областта на социалната сигурност, каквито са необходими за предоставянето на свободно движение на работниците, чрез гарантиране, за целите на придобиването и запазването на правото на ползване и на изчисляването на размера на ползата, натрупването на всички периоди, които са взети предвид съгласно законите на различните страни.

26. В съответствие със съдебната практика на Съда (вж., по-специално, Решения от 24 октомври 1975 г., Petroni, параграф 13, 24/75, Recueil, стр. 1149, от 25 февруари 1986 г., De Jong, параграф 15, 254/84, Recueil, стр. 671, и от 14 декември 1989 г. Dammer, параграф 21, 168/88, Recueil, стр. 4553), целта на членове 48 - 51 от Договора не би била постигната ако, като резултатът от упражняването на тяхното право на свободно движение, работниците биха изгубили ползи в областта на социалната сигурност, които са им гарантирани във всеки случай от законодателството на една държава-членка. В своето Решение от 9 юли 1980 г., Gravina, параграф 7 (807/79, Recueil, стр. 2205), Съдът съответно стига до заключението, че прилагането на правилата на Общността не може да доведе до намаляване на ползите, които са предоставени по силата на законодателството на една държава-членка.

27. При правилното тълкуване на тази съдебна практика, „ползи, предоставени по силата на законодателството на една държава-членка” трябва да означава не само ползите, предвидени единствено съгласно националното право, както е формулирано от националните законодатели, но също така ползите, които са налице съгласно разпоредбите на международните конвенции за социална сигурност, които са в сила между две или повече държави-членки и които са включени в тяхното национално право, които имат като резултат поставянето на засегнатия работник в по-благоприятно положение, отколкото съгласуваното от разпоредбите на Общността.

28. Всякакво друго тълкуване на тази съдебна практика, което пренебрегва разпоредбите на конвенциите между държавите-членки, които обхващат по-големи преимущества за работници, отколкото тези, които са на лице съгласно разпоредбите на Общността, би ограничило съществено обхвата на целите, преследвани от член 51, доколкото работникът, който упражнява своето право на свободно движение би се оказал в по-неблагоприятно положение, отколкото ако той не се е възползвал от това свое право.

29. От предходното следва, че отговорът, който трябва да се даде на отправления до Съда въпрос, е, че член 48, параграф 2 и член 51 от Договора за ЕИО трябва да се тълкуват в смисъл, че изключват загубата на преимущества от социална сигурност за съответните работници, което би било в резултат от неприложимостта, вследствие на влизането в сила на Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета, на конвенции, които действат между две или повече държави-членки и са включени в тяхното национално законодателство.

По съдебните разноски

30. Разноските, направени от Съвета и Комисията на Европейските общности, които са представили становища пред Съда, не подлежат на възстановяване. С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело има характер на инцидентен установителен иск в производството пред националната юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски.

По изложените съображения,

Съдът (шести състав),

като се произнася по въпроса, отправен до него от Sozialgericht, Щутгарт, с
Определение от 9 февруари 1989 г., реши:

Член 48, параграф 2 и член 51 от Договора за ЕИО трябва да се тълкуват в смисъл, че изключват загубата на преимущества от социална сигурност за съответните работници, което би било в резултат от неприложимостта, вследствие на влизането в сила на Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета

от 14 юни 1971 г. за прилагането на схеми за социално осигуряване на заети лица и членове на техните семейства, които се движат в рамките на Общността, на конвенции, които действат между две или повече държави-членки и са включени в тяхното национално законодателство.

Подписи

Произнесено в открито съдебно заседание в Люксембург на 7 февруари 1991 година.

Подписи